

Beezzz magazine

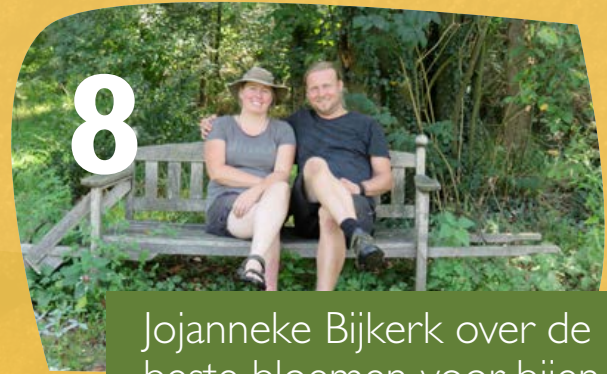
Jaargang 8, maart 2017

De Kleine held

• NAAR INHOUDSOPGAVE •

8

Joanneke Bijkerk over de beste bloemen voor bijen

10

Beezzz praat met fotograaf Henk Wallays

12

Aan de wieg van het Bijenlint in Zutphen

In deze

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

5

Vaste rubrieken

- NIEUW! BIJENnieuws 4
- NIEUW! Infographic:
Waar in Nederland?
Deze editie: De metselbij 7
- Bijenportretten 11
- NIEUW! Bijenlint
*Estafetteserie over bijenlinten
in Nederland* 12
- NIEUW! BeezzzKIDS 13
- NIEUW! Bijen & Boon
*Recept van
Joke Boon* 14
- In de WEBshop 15
- Sponsors en Partners 16

3 Bijpraten met Jaap

5 De wilde bij is een kleine held

7 De metselbij

8 De beste bloemen voor de bijen
Interview Joanneke Bijkerk – De Cruydt-Hoeck

9 In de tuin van Thijs

10 'In de namiddag zijn bijen rustiger'
Beezzz praat met fotograaf Henk Wallays

12 Aan de wieg van Bijenlint Zutphen
Nicolette Berendsen start als eerste de estafette
over bijenlinten in Nederland

Bijpraten

Een nieuw jaar met volop ontwikkelingen en activiteiten

Binnen het team van de Bijenstichting bruist het weer van de energie nadat we het vorig jaar wat rustiger aan hebben gedaan. Dat kunt u meteen al zien aan dit magazine, we hebben met ondersteuning van professionals onze Beezzz nog mooier gemaakt. We zijn ook heel blij met onze [nieuwe webshop](#) waarin we vele nieuwe producten aanbieden. Uiteraard blijven de inkomsten ten goede komen aan onze activiteiten.

En het voorjaar komt eraan! **22 april is het weer Nationale zaaidag voor bijen en vlinders.** Onze actie trekt al veel belangstelling. We verwachten dat er op meer plaatsen wordt gezaaid dan vorige jaren zodat de bijen nog meer voedsel kunnen vinden. Dit jaar hopen we dat er veel [zaaipakketten aan scholen](#) worden geschonken zodat de leerkrachten met de kinderen aan de slag kunnen.

Uiteraard kunt u ook in uw eigen tuin een hoekje zaaien. In onze webshop vindt u diverse soorten en hoeveelheden [biologisch geteeld bloemenzaad](#). Ten slotte wil ik u nog attent maken op onze nieuwe maandelijkse serie [Bijenportretten](#). Elke maand ontvangt u een gratis mail waarin u leuke en interessante informatie van een bijensoort kunt lezen.

Laat de bloemen maar bloeien en de bijtjes zoemen in uw tuin, park of plantsoen!

Bijenstichting

Jaap Molenaar
Voorzitter Bijenstichting

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

Hoe redden we de wilde bij?

Terwijl honingbijen verzorgd worden door imkers, moeten wilde bijen zichzelf zien te redden. Ze hebben het zwaar, terwijl ze ook hard nodig zijn om onze gewassen te bestuiven. Presentator Diederik Jekel en bioloog David Kleijn zoeken uit hoe we de onmisbare wilde bij kunnen redden. [Bekijk het filmpje van De Kennis van Nu in de Klas.](#)

Charmeoffensief van chemiereus Bayer

Een van oorzaken dat het slecht gaat met bijen is het gebruik van pesticiden, vooral de neonicotinoiden. Dit gif is al in lage dosis schadelijk voor insecten, blijkt uit allerlei onderzoek. De Europese Commissie (EC) heeft dit gif in 2013 daarom voor vier jaar verboden voor gewassen die veel bijen

aantrekken. Dit jaar beslist de EC of het verbod wordt verlengd. Chemiereus Bayer is een van de grootste producenten van dit landbouwgif. Het bedrijf voert nu een charmeoffensief en stelt, uit eigen onderzoek, dat het helemaal niet zo slecht gaat met bijen. Bayer zegt dat de schade van pesticiden veel kleiner is dan milieuactivisten en onderzoekers beweren. Zij zeggen dat de bedreiging komt omdat er minder graslanden met bloemen zijn en omdat de beruchte varroamijt honingbijen infecteert.

[Het hele artikel kunt u hier lezen.](#)

Bijen laten olifanten schrikken

Olifanten zijn bang voor één klein diertje: de bij. Biologen in Kenia maken van die angst dankbaar gebruik om olifanten van akkers weg te houden. Want anders vertrappen ze de gewassen, of eten ze op. Aan de hekken rondom akkers plaatsten zij daarom bijennesten. Het gezoem van de bijen houdt olifanten op afstand. Bovendien verdienen de boeren een extra zakcentje met de verkoop van de honing.

[Lees hier meer.](#)

Bij Bewust Betuwe

De imkerverenigingen West Betuwe en Eck en Wiel e.o. zijn de campagne Bij Bewust Betuwe begonnen om de leefomgeving van bijen te verbeteren. De imkervereniging wil laten zien wat iedereen zelf kan doen voor bijen: zorgen voor voedsel en onderdak, bijvoorbeeld door het inzaaien van bloemen en maken van broedplaatsen. Er wordt een bloemenlint aangelegd en er komt een bloemenactie voor basisscholen. Het initiatief is mogelijk dankzij de Rabobank West Betuwe, Stichting Landschapsbeheer Gelderland en Natuur en Milieu Educatie.

[Meer informatie op www.bijbewustbetuwe.nl](http://www.bijbewustbetuwe.nl)

De wilde bij is een kleine held

grote bladsnijder

Het nut van de wilde bij is misschien wel groter dan dat van de honingbij. Maar we weten veel te weinig van deze diertjes. Tijd om de kennis bij te spijkeren.

Laten we beginnen met wat cijfers. Er zijn in totaal zo'n 20.000 soorten bijen bekend. Hiervan komen er in Nederland en België 358 voor. Van dat aantal is de honingbij er slechts eentje. Het merendeel zijn wilde bijen. De meest bekende wilde bij is de hommelmel, waarvan er in Nederland 29 soorten rondvliegen. Hiervan loopt de populatie bij 21 soorten terug. Daarin is de hommelmel overigens niet uniek; zo'n 60% van de bijensoorten wordt in haar voortbestaan bedreigd.

'Waarom is dat zo erg?' kun je als leek denken. Immers, van wilde bijen is niet veel bekend en een duidelijk nut hebben ze niet. Niet zoals de honingbij, waarvan menigeneen de producten graag in de supermarkt koopt, op brood smeert, als kaars aansteekt en noem maar op. Voor velen is de wilde bij een redelijk nietszeggend insect in een wereld vol insecten. Dat gebrek aan kennis is gevaarlijk, in eerste instantie voor de bij, maar ook zeker voor de mens. Het nut van de wilde bij is namelijk misschien nog wel groter dan dat van de honingbij.

Monofaag en solitair

Wilde bijen zijn solitair, ofwel, ze leven alleen. Ze zijn vaak monofaag, wat inhoudt dat ze voor hun voedsel afhankelijk zijn van een specifieke planten- of bloemensoort. Hommels en honingbijen vormen een uitzondering. Zij zijn polyfaag en kunnen dus gebruik maken van een veel groter en breder aanbod van nectar en stuifmeel dan monofage wilde bijen. Daar komt nog eens bij dat de wilde bij doorgaans een actieradius van 150 tot 600 meter vanaf het nest heeft, terwijl honingbijen en hommels wel drie kilometer ver komen. Dit heeft tot gevolg dat wilde bijen een kleine biotoop hebben, waarbinnen maar een beperkt aantal bloemen of planten voor hen bruikbaar is. Verdwijnen die bloemen, dan komt de wilde bij in de problemen.

Naast de morele overweging om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen, is het voor ons om andere redenen essentieel dat de wilde bij in groten getale in ons land leeft.

Zonder bij geen appels

Nog meer cijfers. Als alle bijen zouden stoppen met het bestuiven van de gewassen in onze fruitteelt en

Jaargang 8, maart 2017

VOLGENDE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

landbouw, zou dat een afname van 40% van de oogst betekenen. Uit onderzoek van de Wageningen Universiteit is bovendien gebleken dat de bijdrage van de wilde bij aan de bestuiving van Elstar-appelen en Duke- en Liberty-druiven vele malen groter is dan die van de honingbij. Hoewel het absolute aantal wilde bijen lager was, namen zij tijdens het onderzoek toch 60% van de bestuiving voor hun rekening. Even omgerekend naar harde bedrijfsstatistiek: een kwart van de totale vruchtopbrengst in kilo's per hectare bleek afhankelijk van wilde bestuivers. Ofwel, de wilde bij levert een bijdrage aan de productiewaarde van Elstar-appelen en druiven ter waarde van duizenden euro's per hectare. Landelijk gezien verdiende de wilde bij met het bestuiven van alleen Elstar-appelen zo'n 20 miljoen euro. Denk daar maar eens over na.

Hoe helpen we de bij?

Er zijn dus talloze redenen om meer aandacht te besteden aan het welzijn van de wilde bij. Ze spreken misschien minder tot de verbeelding, maar ze zijn verschrikkelijk belangrijk voor de biodiversiteit en de bestuiving van onze fruitteelt. Wat kunnen we doen om te helpen?

Het allerbelangrijkste is dat je begrijpt dat wilde bijen hele andere, specifieke behoeften hebben dan honingbijen. Hoe goed bedoeld ook; als je je tuin volzet met tropische bloemen help je de wilde bij daar niet mee. Zij zijn vaak verbonden aan inheemse (weide) bloemen. Daarom zijn breed georiënteerde of speciaal op wilde bijensoorten gerichte zadenpakketten het beste. Daarnaast hebben de bijen nestgelegenheid nodig. Een bijenhotel kan helpen, maar het merendeel van de wilde bijen woont in de grond. Laat daarom bijvoorbeeld een kiertje van tenminste een halve centimeter ruimte naast je terras. Of leg een hoopje zand met wat stenen aan in een hoekje. Zakje zaad met wilde weidebloemen er omheen en je bent al een heel eind op weg.

De honingbijen zijn harde werkers en zij verdienen onze aandacht. Maar waar zij goed verzorgd en in de gaten gehouden worden door imkers, ontsnappen de wilde bijen nog weleens aan de aandacht. Zij zijn de onbekende helden die ver van de spotlights hun onmisbare werk doen. Het is een mooie uitdaging om ook hen te helpen. De noodzaak is bekend. De cijfers zijn bekend. We weten wat ons te doen staat.

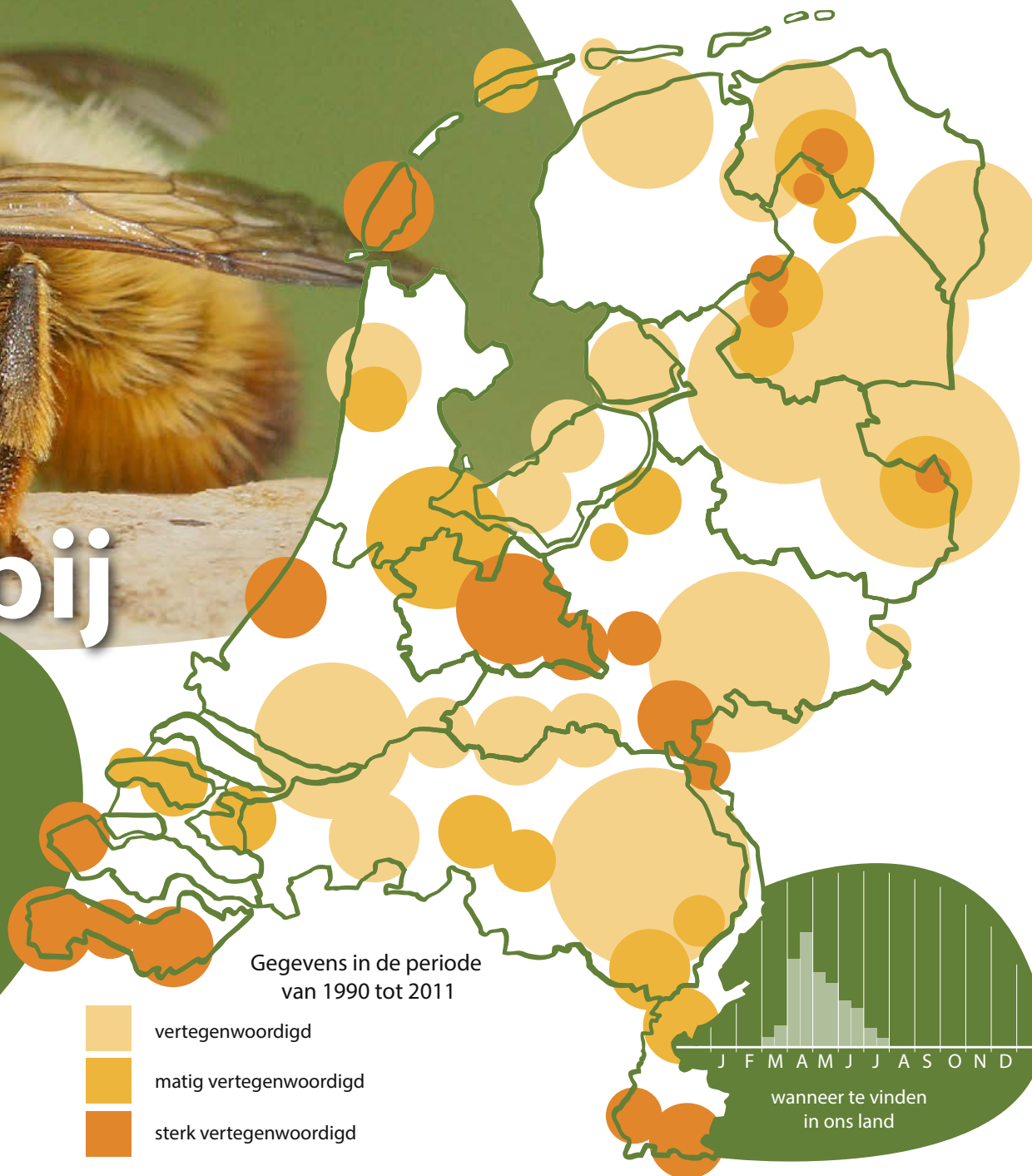
De metselbij

Waar in Nederland?

Metselbijen danken hun naam aan hun nijvere arbeid: ze 'metselen' met aarde de muren van een broedcel. Dat is een van de cellen in een nest. In zo'n cel legt de bij een eitje op een hoopje stuifmeel. Het larfje kan dan meteen uit het ei van stuifmeel eten.

Metselbijen maken hun nesten overal: in dood hout, onder dakpannen of in bamboe. Ze zijn actief tussen maart en augustus. Er bestaan 20 soorten metselbijen en ze zijn geliefd omdat ze goede bestuivers zijn en niet te kieskeurig in de keuze van hun voedsel.

Op de kaart ziet u waar ze voorkomen in Nederland.

De beste bloemen voor de bijen

Interview
Jozanneke Bijkerk – De Cruydt-Hoeck

Jozanneke Bijkerk en Jasper Helmantel runnen de Cruydt-Hoeck. Dit bedrijf is al bijna veertig jaar gespecialiseerd in mengsels van inheemse wilde bloemen.

Al ruim tien jaar leiden Jozanneke Bijkerk en haar man Jasper Helmantel Cruydt-Hoeck. Een bedrijf dat gespecialiseerd is in biologische zaadmengsels van inheemse flora. ‘Jasper is een echter kweker,’ vertelt Jozanneke. ‘Hij is ook beplantingsontwerper en een echte ondernemer. Ik ben binnen het bedrijf de plantenecoloog en gespecialiseerd in vegetatieontwikkeling.’ Het kan geen verrassing zijn dat twee partners met zo’n gedeelde passie voor flora en elkaar aanvullende kwaliteiten de kans en uitdaging van de Cruydt-Hoeck met beide handen aangrepen.

Het bedrijf werd in 1978 opgericht door twee gedreven liefhebbers van inheemse flora, Rob Leopold en Dick van der Burg. Zij verzamelden zaden van wilde bloemen en maakten hun eigen mengsels. Omdat zij zich zorgen maakten over het verdwijnen van de wilde flora uit stad en landschap. Inmiddels zijn beide heren helaas overleden, maar Jozanneke en Jasper zorgen dat hun visie, liefde en passie voortleven.

‘Onze missie is een bijdrage leveren aan de biodiversiteit,’ geeft Jozanneke aan. ‘Er zijn in de afgelopen decennia zoveel soorten verdwenen, dat het voor ons belangrijk is om de inheemse Nederlandse bloemen weer in ere te herstellen.’ De nadruk op de Nederlandse wilde bloemen is eenvoudig te verklaren; niet alleen heeft Jozanneke dat helemaal in de vingers, maar het is voor haar niet acceptabel om buitenlandse soorten in Nederland te verspreiden. ‘Ik vind wilde bloemen in het buitenland schitterend.’ Maar het is niet wenselijk die in Nederland uit te strooien. Bovendien zijn insecten en dieren in ons land afhankelijk van inheemse plantensoorten. Als je dus een bijdrage aan de biodiversiteit wilt leveren, moet je ook inheemse zaden verspreiden.’

‘Met inheemse zaden lever je een bijdrage aan de biodiversiteit’

Wat voor soorten mengsels zijn er te krijgen bij Cruydt-Hoeck? Jozanneke geeft als voorbeeld een standaard mengsel van eenjarige akkerbloemen. ‘Op moderne akkers groeien geen akkerbloemen

Favoriete bloem van Cruydt-Hoeck

Het weideklokje (*Campanula patula*) was één van Rob Leopolds favoriete bloemen. Een prima wilde bloem voor in tuin, kan geweldig woekeren en is toch makkelijk in het onderhoud. En de klokjesbij vindt ‘m heerlijk!

meer, want die worden helemaal doodgespoten, diep ondergewerkt en zwaar bemest. In ons mengsel zitten al die bekende, oude akkerbloemen. Denk aan de klapproos, de korenbloem, de bolderik en de gele ganzenbloem.' En dit is één voorbeeld van de talloze mengsels die je kunt krijgen. Er zijn ook mengsels beschikbaar voor tijdelijke situaties, met één- of tweejarige bloemen en planten. Zo is er een mengsel speciaal voor wilde bijen. 'Als je die in de buurt van een bijenhotel zou uitstrooien, dan kunnen de bijen daar geweldig van profiteren.'

'Het is maar net waar mensen behoefte aan hebben'

De doelgroep van Cruydt-Hoeck is divers. Klanten zijn provincies, gemeenten, bedrijven en particulieren. Voor de laatste groep bieden ze kleine zakjes zadenmengsel vanaf 25 gram voor verschillende grondsoorten en toepassingen. Ook zaden van één bloemsoort zijn beschikbaar. Dat kan in de categorie bij-vriendelijk, maar ook eetbaar, geneeskrachtig of gewoon voor de esthetiek. 'Het is maar net waar mensen behoefte aan hebben.' Via de webshop kun je deze producten aanschaffen. Cruydt-Hoeck stelt bovendien een enorme hoeveelheid informatie en achtergronden beschikbaar.

Tot slot heeft Jojanneke een goede tip voor mensen die met het Bijenlint werken. 'Ik vind het prachtig hoe gepassioneerd en energiek ze aan de slag gaan om bij-vriendelijke bloemenweiden en tuinen aan te leggen. Alleen worden daarbij niet altijd de juiste keuzes gemaakt qua bloemen en zaadsamenstelling.' Ze adviseert om je goed in te lezen over soorten, bodemtypen en alles wat er voor een succesvol

resultaat nodig is, voordat je zaad inzaait. En ook om hierbij te kiezen voor zaden die op de langere termijn hun nut blijven behouden. 'Soms zie je dat mensen graag zo snel het beste voor de bijen willen, dat ze bloemen kiezen die heel snel resultaat bieden, maar eigenlijk alleen in het eerste jaar echt werken.' Ze nodigt iedereen van harte uit om via haar [website](#) meer te leren over de manieren om de wilde bijen in Nederland optimaal van dienst te kunnen zijn met de mooiste inheemse wilde bloemen.

De tuin van Thijs

Thijs Willems heeft van zijn tuin een waar bijenparadijsje gemaakt. Zijn tuin bestaat voor een groot deel uit inheemse bloemen en planten die bijen en vlinders aantrekken. Je vindt er akkerbloemen als klapprozen, melkdistels, korenbloemen en bolderik, een haag van frambozenstruiken, krentenbomen en tweejarige soorten als vingerhoedskruid en teunisbloem. Een stukje grasveld maait Thijs maar tweemaal per jaar zodat de paardenbloemen en klavers er welig kunnen tierren. Ideaal voor bestuivende insecten.

Ook heeft Thijs op enkele plaatsen in zijn tuin zelfgemaakte insectenhôtels gemaakt. Onlangs heeft hij een aardhommelhuis ingegraven in de hoop dat er een nest aardhommels ontstaat.

In zijn bij-vriendelijke tuin waarin tussen maart en oktober bloemen bloeien, noteerde Thijs het afgelopen jaar dan ook vele bijen en wespen. Op een rij: de rosse metselbij, tuinbladsnijder, aardhommel, steenhommel, tuinhommel, weidehommel, gewone behangersbij, honingbij, grijze zandbij, tronkenbij, schoorsteenwesp, hoornaar en een nest Duitse wespen.

Thijs raadt iedereen aan om tijdens **de nationale zaaidag op 22 april** flink veel bloemzaad te zaaien dat bijen aantrekt. Goed voor de natuur en goed voor de bij.

‘In de namiddag zijn bijen rustiger’

Henk Wallays is de fotograaf van veel bijenportretten. Aan Beezzz vertelt hij hoe je bijen het beste op de gevoelige plaat vastlegt.

Hoe fotografeer je iets dat niet stil wil zitten?

Het is belangrijk om te weten waar je foto's van gaat maken. Je kunt het beste 's ochtends of in de namiddag op pad gaan. Dan zijn de bijen wat rustiger omdat het wat koeler is, en het licht is warmer en mooier. 's Middags is de kans dat een vermoeide bij stil zit, groter. Daarnaast is het belangrijk dat je weet op welke bloemen of planten ze zitten. Ik neem zelf veel foto's in het natuurgebied achter mijn huis, en daar ken ik alle 'plekjes'. Dan wordt het wel wat eenvoudiger om ze te vinden.

Wat voor materiaal gebruik jij hiervoor?

Ik ben ooit begonnen met een 50mm-lens, maar tegenwoordig gebruik ik een Sigma 150mm F2.8-macrolens. Daarmee kan ik hele scherpe foto's maken van zo'n 50 tot 70 centimeter afstand. Het voordeel van die afstand is dat de bijen je minder als bedreiging ervaren, zodat ze rustig blijven zitten.

Waarom doe je dit?

Toen ik klein was verzamelde ik al plaatjes van dieren. Die liefde voor de natuur heeft er altijd in gezeten. Toen ik ging studeren overwoog ik aanvankelijk biologie, om dierenarts te worden. Toen bleek dat daar wat veel wiskunde bij zat, ben ik maar informatica gaan studeren. Nu werk ik bij een bank... hahaha... niet echt logisch, nee. Maar het fotograferen van bijen en andere dieren in het weekend biedt veel ontspanning. Plus dat heel veel van mijn foto's worden gebruikt voor internationale wetenschappelijke publicaties en door grote instanties die zich bezighouden met dierenwelzijn. Dat is erg leuk.

Hoe ver gaat die passie?

Als ik met mijn gezin op vakantie ben in Frankrijk, ga ik dagelijks voor een bijenportret op pad, voor- en nadat we gezellig zijn weggeweest. Daar heb ik al meer dan 100 verschillende soorten vastgelegd. En

toen ik voor mijn werk naar New York ging, dook ik even Central Park in. Ook daar heb ik 3 of 4 verschillende bijen vastgelegd.

Wat moeten de lezers van Beezzz weten als ze zelf ook zulke mooie foto's willen maken?

Verdiep je in de dieren, in hun leefomgeving. Leer waar ze zitten en wat ze daar doen. En qua materiaal? Als je het kunt bekostigen zou ik beginnen met een 105mm-macrolens.

En met de camera op je mobiele telefoon?

Alles is mogelijk. Als je geduld hebt. En geluk. En de tijd... hahaha.

Bijenfoto's v.l.n.r. het Roodbuikje, de Bonte viltbij (Koekoeksbij) en Anthophore bimaculata of Almeggila soort.

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

bijenPortretten

Er zijn tientallen bijensoorten. In deze rubriek geven we kleine portretten. Welke bijen kunt u in het voorjaar in uw tuin of woonomgeving tegenkomen?

Honingbij

De honingbij, *Apis mellifera*, is de bekendste bijensoort omdat deze bijen het meeste voorkomen. Dit diertje is vooral actief in juni. De honingbij zorgt voor honing, bijenwas, koninginnegelei en propolis. Een bijenvolk bestaat uit wel 6.000 (winter) tot 60.000 bijen (zomer) en heeft altijd een koningin die het bijenvolk in stand houdt. Zij legt per dag wel tweeduizend eitjes. Haar volk bestaat verder uit werksters die nectar verzamelen en omzetten in honing. In de zomer verschijnt de mannelijke bij, de dar. Hij zorgt voor de paring en voor de temperatuurregeling in de kolonie.

Vosje

Vosje is een zandbij en kunt u in het voorjaar tegengekomen. Vooral in april zijn vosjes, *Andrena fulva*, actief. De naam dankt deze bij aan haar lange, roodbruine vacht op het borststuk en het goudbruine achterlijf. Ze lijkt een beetje op een hommeltje. Het vosje komt veel voor in plantsoenen en tuinen, langs bosranden en spoorlijnen. Nesten maakt ze in de kale grond of in een grasveld.

Foto's Henk Wallays

Grote bladsnijder

Grote bladsnijder, *Megachile willughbiella*, is een behangersbij en vliegt vanaf mei tot augustus. Deze bij is niet kieskeurig en eet uit allerlei voedselplanten. Het is een van de meest algemene behangersbijen in Nederland. Ze maakt bij voorkeur nesten in holtes, in bomen en muren, en in de grond. Het mannetje heeft een grote kop met dikke, zwarte kaken en een lichte beharing van gezicht. Zijn achterlijf is bijna zwart en niet behaard. Aan de voorpoten heeft hij brede, witte tarsleden. Vrouwtjes zijn ook fors en hebben bruine haren op hun borststuk, vuilwitte haarbandjes op het achterlijf en een buikschuier van roodbruine verzamelharen.

Weetje

De oudste vondst van een bij-achtige is 100 miljoen jaar oud. De honingbij is ongeveer 8 miljoen jaar geleden ontstaan.

Aan de wieg van

Bijenlint

De bij vloog op mijn weg toen ik in 2011 de geboorte van Het Bijenlint meemaakte. Dit gebeurde in Zutphen, dankzij het idee en op initiatief van Helma Roell (i.m.1956-2013) en Piek Stor.

Samen met een bereidwillige gemeente zorgden zij ervoor dat buurtbewoners stukjes openbare grond van de gemeente 'adopteerden' om er bij-vriendelijke tuinen aan te leggen en te onderhouden. Het doel is om in de hele stad een aaneengesloten lint met voedzame planten voor de bij te creëren van voor- tot najaar. Om lokaal aandacht te vragen voor de zorgwekkende positie van de bij en oplossingen aan te dragen. Niet alleen voor de honingbij, ook voor de vele, verschillende, soms minder bekende, wilde bijen.

We voelden ons bevoorrecht toen wij, alweer 6 jaar geleden, in het oude stadspark zo'n bijenlint-tuin mochten aanleggen. In de documentaire 'Bijvoorbeeld' van Petra Maartense is de enthousiaste beginfase mooi in beeld gebracht. Als tuinvrouwen met een missie verdiepten we ons in de bijen en hun behoeften. We ontwierpen een tuin in de vorm van

een slakkenhuis met losse smalle borders, die we langzaam, van vlak naar vlak, konden opbouwen. We verzamelden stekjes in de buurt. We ruilden stekjes met andere Bijenlint-tuinen. We 'bestoven' elkaar met ons enthousiasme en dat doen we tot de dag van vandaag.

Inmiddels is 'ons' stuk gras in het Sydneypark omgetoverd tot een prachtige tuin. Van het vroege voorjaar tot in het late najaar bloeien er planten, waar niet alleen bijen, maar ook wandelaars van genieten. Als we er werken, komen er altijd nieuwsgierige mensen voorbij en ontstaan er mooie gesprekken over de bij, de tuin, de natuur en de wereld. Het op deze manier met elkaar iets betekenen voor de stad en de bij geeft een fijne, positieve energie in de openbare ruimte.

We organiseren de bijen-buurtkoffie in de bijenlint-tuin met steeds een bij-vriendelijke activiteit. Zoals 'klei-zaadbommen' maken om braakliggende terreinen in de stad bij-vriendelijk op te fleuren. Het is geweldig dat het bijenlint inmiddels een landelijk fenomeen is geworden. Hoort zegt het voort!

Nicolette Berendsen

Leeuwarden

Op speciaal verzoek van de bijen geef ik het Bijenlint-stokje door aan Marijke de Bie, die kilometers Bijenlint in Friesland heeft weten te realiseren.

Zutphen

Komende zomer verschijnt het boek 'In naam der koningin, een ABC voor de bij'. Er komt ook een expositie die vanaf het najaar gaat rondvliegen langs de bijenlinten. Voor vragen of sponsorideeën mail naar nicoletteberendsen@xs4all.nl.

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

KIDS Maak je eigen zaadbom

tip!

Verspreid de bommen stiekem op een 'lelijke' plek. Dat heet **guerrilla gardening**. Bijvoorbeeld op het rondje grond om een boom heen.

Van Yort uit Santpoort kregen we deze foto. Krokus uit de bollenmix van bijenlint.

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

Van deze bommen mag je er wél heel veel gooien, liefst op braakliggende stukken grond bij jou in de buurt. Want er groeien bloemen uit met het lievelingseten voor bijen. Je kunt ze helemaal zelf maken, dus aan de slag!

Zo maak je ze:

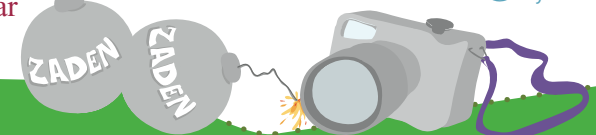
- 1 hand kleipoeder
- 3 handen potgrond
- 40 – 50 gram biologisch bloemenmengsel van Bijenlint. Dit bestaat uit bloemen waar bijen dol op zijn.
- een snuffje chilipoeder. Dat voorkomt dat vogels het zaad opeten.

Roer in een kom klei, potgrond, zaad, chilipoeder goed door elkaar. Meng er voorzichtig water doorheen. Niet te veel! Alles moet lekker aan elkaar

kleven. Kneed of rol er balletjes van zo groot als een pingpongbal. Bewaar de balletjes in een eierdoos.

Je kunt de bommetjes meteen op een kaal stukje land bij jou in de buurt gooien. Of je kunt ze even bewaren. Dan moet je ze goed laten drogen. Je kunt ze dan wel twee jaar bewaren.

Stuur een foto van jouw zaadbom en de plek waar jij de bom hebt gegooid naar Beezzz. Vinden we leuk. info@bijenlint.nl

Voorjaar!

Ingezonden!

Steyn van 7 heeft de bijen in zijn tuin nagetekend. Wat heb je goed naar de kleuren van de bij gekeken. Knap gedaan Steyn!

Jouw foto of tekening ook in Beezzz? Stuur het voor 31 juli 2017 naar: info@bijenlint.nl

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

Zonder bijen geen bonen.
Daarom kiezen we een
heerlijk bonenrecept uit
het bekroonde kookboek
Bonen! van Joke Boon.

Bijen & Joke Boon

GEVULDE PEULTJES

24 stuks

Ingrediënten

- 24 peultjes (ca. 100 g)
- 100 g roomkaas naturel
- 4 tl bakgember
(gemberstukjes op siroop)
- 1 tl gemalen komijn
- 2 bosworteltjes, fijngeraspt
- bieslook
- versgemalen peper

Ook nodig

- stevig plastic diepvrieszakje of een spuitzak(je)

Voorgerecht / bijgerecht / hapje | vega

Van half mei tot medio augustus zijn er Hollandse peultjes te koop, de rest van het jaar worden ze geïmporteerd uit warmere landen. Peultjes zijn knapperig en licht zoet. Ze laten zich graag zo eten, kort gekookt met een scheutje olie of een stukje boter erover gesmolten, of in combinatie met andere groenten. Een paar peultjes in een gerecht geeft meteen een luxe uitstraling. Peultjes en worteltjes zijn een beproefde combinatie. Ik bereid dit duo op een ongewone manier; ik vul de peultjes met een mengsel van roomkaas, wortel en een vleugje gember. Dat licht knapperige peultje met deze kaasvulling is een verrukkelijke combinatie, heerlijk als hapje of licht voorgerecht. Het vullen is, ik geef het toe, een beetje een priegelwerkje. Daarom adviseer ik om dit gerecht niet te maken als je een off day hebt. Je moet het lot tenslotte niet tarten.

Serveer de peultjes als voorgerecht op blaadjes kropsla of op een platte schaal als borrelhapje.

Bereiding

- 1 Was de peultjes en haal de puntjes en de draadjes eraf.
- 2 Breng water aan de kook en blancheer de peultjes hierin 1 minuut. Giet af en spoel ze in een bolzeef onder koud water. Laat uitlekken en zet even apart.
- 3 Meng met een vork de roomkaas met de gember, de komijn en het wortelrasp.
- 4 Breng op smaak met een vleugje versgemalen peper en 4 sprietjes fijngeknipte bieslook. Meng goed en schep het mengsel in het diepvrieszakje. Draai de zak met een halve slag aan de bovenkant dicht en zorg ervoor dat het kaasmengsel zo veel mogelijk in de hoek van de zak terechtkomt. Je kunt natuurlijk ook een spuitzakje gebruiken als je dat hebt.
- 5 Snijd ieder peultje aan de korte kant open met een scherp mesje. Maak er een soort zakje van.
- 6 Knip het puntje van het zakje met kaasmengsel af en spuit een streepje in de opening van het peultje. Ga zo door tot alle peultjes gevuld zijn.
- 7 Knip nog wat sprietjes bieslook fijn en garneer de peultjes hiermee. Laat in de koelkast opstijven.

Joke Boon schrijft columns en recepten voor vakbladen en culinaire websites. Bonen! kreeg de prijs voor meest duurzame kookboek, is o.a. **te koop bij bol.com** en kost €29.99.

BeeZu

Jaargang 8, maart 2017

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

In de WEBshop

Boekje Bijen in beeld

Naast de honingbij leven er in Nederland nog honderden andere bijensoorten. Bijen in beeld gaat over de honingbij en 15 soorten wilde bijen die je vaak tegenkomt. Dit boekje gaat over waar ze leven, hoe ze hun nest bouwen, hoe hun gemeenschap in elkaar zit en hoe je ze zelf naar je tuin lokt. Met een bijenhotel, houtblokken, en met bloemensoorten in die bijen lekker vinden. Een handig gidsje voor in de binnenzak, geschikt voor jong en oud. Inclusief handige uitklapkaart met alle soorten bijen!

Prijs € 4,95 >> Klik hier om te bestellen

Verhaal met een angel

Dave Goulson is van jongs af aan gefascineerd door de natuur. Op hartverwarmende wijze beschrijft hij zijn eerste (klungelige) ontmoeting met de dierenwereld bij het schoonmaken van zijn aquarium electrocuteert hij zijn lievelingsvissen en na een zomerse regenbui droogt hij zijn hommels en zet ze per ongeluk in brand. Hij doet alles om de natuur, en met name de wereld van de hommel te doorgronden. Zijn jeugdige fascinatie zet hem aan tot jarenlang onderzoek naar deze 'charismatische tijgers' van de insectenwereld, die met uitsterven is bedreigd. In *Een verhaal met een angel* laat Goulson zien hoe belangrijk de hommel voor ons is, en de fantastische anekdotes over hun leefwereld tonen hoe intrigerend dit beestje is. Na het lezen van *Een verhaal met een angel* zal je de hommel met heel andere ogen bekijken.

Noot: Dave Goulson is hoogleraar biologie en heeft in 2006 in Engeland de Bumblebee Conservation Trust opgericht voor de bescherming en behoud van de hommel.

Paperback 320 blz

Prijs € 24,99 >> Klik hier om te bestellen

>> Download de gratis poster!

100 gram
€ 2,75

>> Biologisch zadenmengsel
voor bijen, hommels en vlinders

Bloemenmengsel van: Boekweit, Borage, Dille, Kaasjeskruid, Korenbloem, Mosterd, Phacelia, Bladrammenas, Goudsbloem, Karwij, Venkel, Koriander, Witte klaver en Incarnaatklaver. De zaden zijn van ecologische teelt.

Ook verkrijgbaar in 250, 500 en 1000 gram.

Beezzz

Jaargang 8, maart 2017

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •

VOLGENDE PAGINA

Onze sponsoren

Naast donateurs en vrijwilligers zijn sponsors erg belangrijk voor de Bijenstichting. Dankzij hun steun zijn we in staat om diverse activiteiten uit te voeren. Onze sponsors zijn:

BlueGear houdt zich bezig met internettechniek, webdesign en webmarketing. BlueGear bouwt websites op basis van het CMS systeem Joomla. Het voordeel van dit systeem is dat de eigenaar zelf gemakkelijk artikelen kan toevoegen en wijzigen. Daarnaast zorgt dit bedrijf voor groene hosting. De webserver waar de websites op staan worden gehost op klimaatneutrale data centers. Voor de Bijenstichting heeft BlueGear gratis de website gebouwd. Daarnaast zorgt dit bedrijf ervoor dat onze website groen wordt gehost. Daardoor mag onze site het Cleanbits logo dragen. Voor ontwerp of hosting van uw site raden wij BlueGear aan vanwege de groene hosting, maar vooral vanwege de persoonlijke en snelle service die wij ervaren.

Imkerij De Werkbij

Imkerij De Werkbij is een onderneming die de hele week bezig is met alles wat met Honingbijen te maken heeft. We zijn ons bijzonder bewust dat wanneer een groot aantal factoren niet wijzigen we in Nederland gaan duurzame bijenhouderij tegemoet gaan. We zetten ons daar voor de volle 100% voor in. Eén van de speerpunten waar we druk mee zijn is de verjonging op het gebied het imkerbestand. Dat doen we zo op onze eigen wijze. In scholen, direct met jeugd, en op allerlei andere plaatsen.

ReMaedie Administratiekantoor wordt gerund door Maurice Schoutsen, hij heeft sinds 1995 ervaring opgedaan in de accountancy, fiscaliteiten en administraties van verschillende bedrijven. Maurice is als vrijwilliger actief voor de Bijenstichting en verzorgt in zijn vrije tijd de boekhouding en jaarverslagen. www.remaedie.nl

Podivium, Grafisch- en illustratief Ontwerp

Grafisch ontwerper Christel Bouwmeester en illustratief vormgever Marijn van der Wateren vormen de kern van dit grafisch atelier waar elke centimeter van het kantoor is ingericht op het ontwikkelen en verzorgen van grafische, illustratieve en andere creatieve uitingen. Daarnaast ondersteunen zij de Bijenstichting door diverse illustraties ter beschikking te stellen voor ansichtkaarten, website en bulletin. www.podivium.nl

VitexNatura sverkoopt via het internet fytotherapie, voedingssupplementen, lichaamsverzorgingsproducten, natuurvoeding en reform producten. Met hun webwinkel wil VitexNatura de verkoop van gezonde natuurlijke producten stimuleren. Dit ter bevordering van de gezondheid en het milieu. Vanaf de eerste dag van de actie 'Stop de bijensterfte' ondersteunde Gita Helfferich van VitexNatura ons door diverse bijengerelateerde producten te verkopen. Vanaf de lancering van onze eigen webshop: www.bijenlint-shop.nl blijft Gita fysiek de webshop voor ons als vrijwilliger beheren. Een goede reden om de [website](http://www.bijenlint-shop.nl) eens te bezoeken.

YouBeDo. De Bijenstichting is aangesloten bij de webwinkel YouBeDo. Van je aankoop bij YouBeDo wordt

10% gratis gedoneerd aan een goed doel naar keuze. Ben je dus van plan een boek te bestellen, kijk dan eens op YouBeDo.com en geef aan dat je de Bijenstichting wilt steunen. Kleine moeite, want de boeken kosten hetzelfde als bij alle andere boekenwinkels. www.youbedo.com

4MORGEN

Gratis doneren voor iedereen!

4MORGEN is de nieuwe manier van winkelen waarbij je direct met elke aankoop gratis goede doelen steunt, bijvoorbeeld de Bijenstichting. 4MORGEN biedt toegang tot een groeiend aantal webwinkels, waaronder Albert Heijn, Zalando en Thuisbezorgd. Door de afspraken die 4MORGEN heeft gemaakt met honderden webwinkels wordt gratis doneren van erkende goede doelen mogelijk gemaakt. U koopt voor het normale bedrag uw artikel en de Bijenstichting ontvangt een % van dat bedrag als gift. www.4morgen.org

Jaargang 8, Maart 2017

Redactie: Jaap Molenaar en Grim Bouwmeester.
Eindredactie: Yvette Cramer. Grafisch ontwerp: Podivium.
Fotoverantwoording: Jaap Molenaar, Henk Wallays en Pixabay
Heeft u een tip of idee voor een artikel neem dan contact op met de redactie. Stuur een mail naar info@bijenlint.nl

VORIGE PAGINA

• TERUG NAAR INHOUDSOPGAVE •